

KUMPEL

6-10 LAT

DLA POLONI

E-MAGAZYN DLA DZIECI POLONIJNYCH Z CAŁEGO ŚWIATA

WYDANIE 6/2025

Lubię się uczyć...

JĘZYKA POLSKIEGO!

PODRÓŻUJĘ PO POLSCE:

Te miejsca trzeba zobaczyć!

SPRAWDZAM SIĘ:

O Polsce

MÓWIĘ PO POLSKU:

Szkolne powiedzonka

POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ:

Krajobrazy Polski

DOBRA POLSKA KSIĄŻKA:

Warto przeczytać!

KARTA SŁAWNYCH POLAKÓW:

Stanisław Moniuszko

Cześć!

Polska jesienią jest piękna. Nie bez powodu mówimy: złota polska jesień. A my zapraszamy do odwiedzenia trzech miejsc, które zachwycają o każdej porze roku. Wybierzemy się też w podróż w czasie – na dwór kolejnego polskiego króla, Władysława Łokietka. Będzie też sporo zadań dotyczących naszego kraju. A ponieważ zaczyna się nowy rok szkolny, poznamy szkolne powiedzonka. Do szkoły wybierają się nawet rozgadane zwierzaki. Do tego kilka szkolnych żarcików i malowanki. Zapraszamy Was również do wspólnego świętowania Międzynarodowego Dnia Kropki, czyli święta odkrywania talentów, kreatywności i odwagi.

Tym razem gościmy Jana z Grodna, który napisał do naszej redakcji. Was również zapraszamy do „Kumpla dla Polonii” – zgłaszajcie się, napiszcie nam o sobie. Spotkamy się też z Zofią z Garfield, która ma w sercu Polskę!

Zapraszam do czytania,
Agnieszka Wyganowska
redaktor naczelna
„Kumpla dla Polonii”

CO ZNAJDZIESZ W NUMERZE?

- s. 4 **PODRÓŻUJĘ PO POLSCE:**
Te miejsca warto zobaczyć!
- s. 6 **WIEM WIĘCEJ O POLSCE:**
Język polski
- s. 8 **PODRÓŻUJĘ W CZASIE:**
W małym ciele wielki duch,
czyli o królu Władysławie Łokietku
- s. 11 **SPRAWDZAM SIĘ:**
O Polsce
- s. 14 **UCZĘ SIĘ JĘZYKA POLSKIEGO:**
Początek roku szkolnego – czytamy
i rozwiązujemy zadania
- s. 16 **MÓWIĘ PO POLSKU:**
Szkolne powiedzonka
- s. 18 **POŚMIEJMY SIĘ:**
Żarty i żarciki od naszych czytelników
- s. 19 **ROZGADANE ZWIERZAKI:**
Wracają do szkoły
- s. 20 **POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ:**
Krajobrazy Polski
- s. 22 **MOJE MALOWANKI:**
Takie były moje wakacje. Dzień Kropki
- s. 24 **ENCYKLOPEDIA POLSKI:**
Polska jest ciekawa!
- s. 25 **POZNAJEMY SIĘ:**
Spotykamy się z Janem Szatkiewiczem
z Grodna
- s. 26 **POZNAJEMY SIĘ:**
Zofia Meler z Garfield – laureatka
konkursu „Mam w sercu Polskę”
- s. 28 **KONKURSY DLA POLONIJNYCH
DZIECI I ICH RODZICÓW:**
Polecamy!
- s. 29 **DOBRA POLSKA KSIĄŻKA:**
Warto przeczytać!
- s. 30 **KARTA SŁAWNYCH POLAKÓW:**
Stanisław Moniuszko

ZAPRASZAMY WAS DO TWORZENIA E-MAGAZYNU „KUMPEL DLA POLONII”! DZIECI I DOROSŁYCH, OCZYWIŚCIE!

UWAGA, DZIECI!

Możecie się pokazać w rubryce „Poznajemy się” – wystarczy przysłać zdjęcia i opowiedzieć o sobie i swoich pasjach.

UWAGA, RODZICE, NAUCZYCIELE, BIBLIOTEKARZE...!

W Waszej polonijnej szkole dzieje się coś ciekawego, planujecie duże wydarzenie lub konkurs dla polonijnych dzieci i młodzieży – napiszcie nam o tym. Opublikujemy informacje, pomożemy Wam dotrzeć do szerszego grona odbiorców. A może opowiecie nam o swojej szkole, placówce... Jak wygląda nauka, jakie wydarzenia miały miejsce, jak wspólnie spędzacie czas...? Zapraszamy do rubryki „Jest taka szkoła”.

Nasz e-mail: redakcja@kumpel.com.pl

Jeśli masz starsze rodzeństwo, powiedz mu o „Cogito dla Polonii”. To pismo dla nastolatków polonijnych z całego świata. Reportaże, ciekawe rozmowy, informacje o Polsce, a także materiały edukacyjne, które pomogą przygotować się do szkoły – wszystko znajdziecie w tym e-magazynie. Na łamach pisma można też pokazać swoją twórczość albo opowiedzieć o sobie i swojej szkole. Zapraszamy. **Wszystkie numery są dostępne w Polonijnej Bibliotece Cyfrowej:** www.pbc.uw.edu.pl

**KUMPEL
DLA POLONII**

POLSKIE BRACTWO
KAWALERÓW GUTENBERGA

Koordynator projektu:

prof. dr hab. Dariusz Kuźmina

Redaktor naczelna:

Agnieszka Wyganowska

Skład i opracowanie graficzne:

IlustraDorka Dorota Domagała

Okładka: Master1305/Shutterstock.com

Zdjęcia: Shutterstock.com, domena publiczna/
Wikimedia Commons

Adres redakcji:

e-mail: redakcja@kumpel.com.pl
ul. Waszyngtona 146, lok. 302
04-076 Warszawa

Dystrybucja:

Polonijna Biblioteka Cyfrowa

Wydawca:

Polskie Bractwo Kawalerów Gutenberga
ul. Marywilska 34 E
03-228 Warszawa

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za Granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

TE MIEJSCA WARTO ZOBACZYĆ!

JASKINIA RAJ

Niedaleko Kielc można znaleźć się w Raju, choć żeby to zrobić, trzeba wejść pod ziemię. Tę piękną jaskinię powstałą w skałach wapiennych odkryto w 1964 roku. Wyróżnia się wyjątkowo bogatą, różnorodną i dobrze zachowaną szatą naciekową. Można tu zobaczyć między innymi stalaktyty (przypominają wiszące sople) i stalagmity (w postaci słupów, stożków i guzów). A jest ich tysiące.

BAGNA BIEBRZAŃSKIE

JASKINIA RAJ

KUROZWĘKI

W sezonie zimowym jaskinia Raj jest miejscem hibernacji nietoperzy, głównie nocka dużego.

BAGNA BIEBRZAŃSKIE

Bagna to tereny trwale nasycone wodą i porośnięte charakterystyczną roślinnością, przystosowaną do takich warunków. Największy kompleks bagienny w Polsce znajduje się w dolinach Narwi i Biebrzy. Bagna pełnią ważną rolę, gromadząc duże ilości wody. Środowisko bagienne jest również miejscem do życia dla wielu gatunków zwierząt, przede wszystkim ptaków. W Polsce Bagna Biebrzańskie zostały objęte ochroną w ramach parku narodowego. To idealne miejsce do obserwacji ptaków, spływu tratwami, a piękne widoki zachwycają.

fot. Tatiana53, Efired, JoostP, Neil Bowman, Cezary Wojtkowski, ArtMediaFactory, Shoovar, Kinga Krason-Pilch/Shutterstock.com

KUROZWĘKI

Dawno temu powstał tu drewniano-murowany zamek, siedziba rodu Kurozwęckich. Początkowo miał charakter obronny, był jednym z pierwszych murowanych zamków rycerskich w Polsce. Wnętrza pałacu udostępnione są do zwiedzania, a w piwnicach zgromadzono reprodukcje broni rycerskiej oraz zabytki znalezione podczas odgruzowywania i porządkowania piwnic zamkowych.

W Kurozwękach znajduje się również stadnina koni arabskich czystej krwi oraz jedyna w Polsce hodowla bizonów amerykańskich. W 2000 roku sprowadzono tu z Belgii 20 jałówek i 2 byki, teraz stado rozrosło się do ponad 80 sztuk i stale się powiększa. Zwierzęta można oglądać, a nawet organizowane jest „safari bizon”, kiedy to specjalnym samochodem można przejechać pomiędzy bizonami.

JĘZYK POLSKI

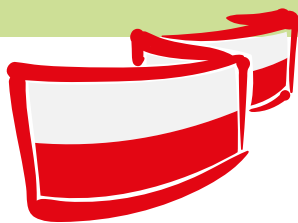
To język obowiązujący w Polsce.

Współczesny alfabet polski składa się z 32 liter:

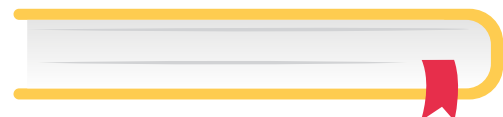
A, a, Ą, ą, B, b, C, c, Ć, ć, D, d, E, e, Ę, ę, F, f, G, g, H, h, I, i, J, j, K, k, L, l, Ł, ł, M, m, N, n, Ń, ń, O, o, Ó, ó, P, p, R, r, S, s, Ś, ś, T, t, U, u, W, w, Y, y, Z, z, Ź, ź, Ż, ż

Ale w wyrazach zapożyczonych z języków obcych stosuje się dodatkowo litery: Q, q, V, v i X, x.

Najstarsze polskie teksty

Pierwsze wyrazy zapisane w języku polskim pojawiły się już w dokumentach z IX wieku, czyli ponad 1000 lat temu.

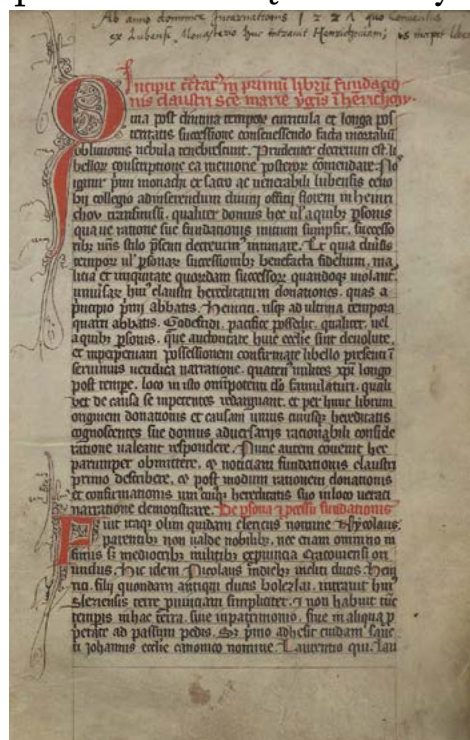

Bulla gnieźnieńska pochodząca z 1136 roku to dokument, w którym papież Innocenty II bierze w opiekę dobra arcybiskupa gnieźnieńskiego. Tekst bulli został napisany w języku łacińskim, ale pojawia się tu również **ponad 400 polskich wyrazów**. Są to głównie nazwy prowincji, grodów, wsi, na przykład wymieniono Żnin, Gąsawę, Dochanowo, Stare Biskupice.

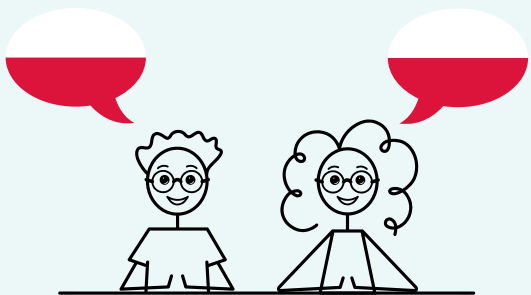

Księga henrykowska

z około 1270 roku to dokument z klasztoru cystersów, w którym zapisano pierwsze zdanie w języku polskim: „Daj ać, ja pobruszę, a ty poczywaj”. Co to znaczy? Daj, ja pokruszę żarna, a ty odpoczywaj – tak powiedział mąż do żony.

Pierwsza strona księgi henrykowskiej

Psalterz floriański

(koniec XIV wieku)

– zbiór psalmów
przełożonych
na język polski
prawdopodobnie
dla królowej Jadwigi.

A potem pojawiły się pierwsze
zbiory kazań i psalmów w języku
polskim, między innymi:

Kazania świętokrzyskie

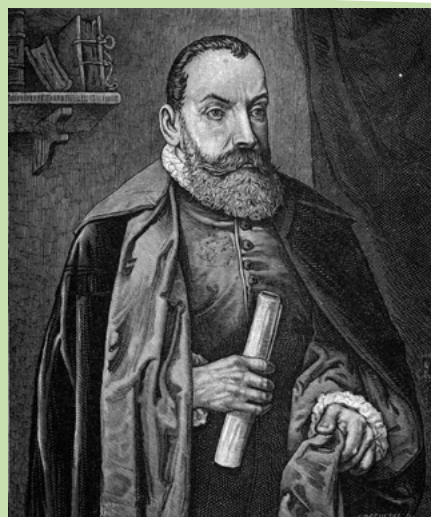
(XIV wiek) – zbiór kazań
zapisanych w całości w języku
polskim.

A oto OJCOWIE LITERATURY POLSKIEJ!

Mikołaj Rej (1505–1569)

To on zapisał: „A niechaj
narodowie wždy postronni znają,
iż Polacy nie gęsi, iż swój język
mają”. Rej daje tu do zrozumienia,
że Polacy mają swój własny, polski
język. Dlaczego to takie ważne?
Bo w tamtych dawnych czasach
posługiwano się przede wszystkim
językiem łacińskim, a nie językami
narodowymi.

Jan Kochanowski

(ok. 1530–1584)

Najwybitniejszy polski poeta
epoki renesansu, autor znanych na
całym świecie utworów w języku
polskim. Pisał dzieła po polsku
w czasach, gdy dominującym
językiem literatury była łacina.
W przyszłości poznasz na przykład
wiersze o jego ukochanej, niestety
zmarłej, córeczce – Urszulce.

W MAŁYM CIELE WIELKI DUCH!

Rok 2025
1000-LECIE
koronacji
dwóch pierwszych
królów Polski

TAK MOŻNA POWIEDZIEĆ O KOLEJNYM POLSKIM KRÓLU,
NA KTÓREGO DWÓR SIĘ UDAMY.

W Polsce nastał czas **rozbicia dzielnicowego**. Co to znaczy?
Kraj ciągle był dzielony, a różni książęta bili się o władzę i o tron.
Tak minęło około 180 lat.
Aż pojawił się on...

To moje królestwo!

Władysław Łokietek na rysunku
Jana Matejki z cyklu „Poczet
królów i książąt polskich”

WŁADYSŁAW ŁOKIETEK

Był bardzo wojowniczy i uparty.
Ten książę podporządkowywał sobie
coraz to nowe ziemie i próbował zdobyć
tron krakowski. Najpierw mu nie
wyszło. Moźni panowie przyczynili się
do tego, że wygnano go z kraju, a na
tronie posadzono Czecha. Ale Łokietek
wrócił i postawił na swoim.

Koronacja Władysława I Łokietka
odbyła się 20 stycznia 1320 roku.
To był pierwszy władca Polski
koronowany w Krakowie!

A kto wie, gdzie polscy
królowie koronowali się
wcześniej?

GNIEŹNIE
W GNIEŹDZIE!

Władysław I Łokietek
z wizerunków królów polskich
autorstwa Aleksandra Lessera

Jadwiga kaliska na rysunku
Michała Stachowicza

*Data mi sześćcioro dzieci,
w tym następcę tronu
– Kazimierza! Tak,
tak, tego, co go później
Wielkim nazwą!*

Władysław Łokietek
(Jan Bratkowski, „Album
Jubileuszowy. Grunwald:
szkic historyczny”)

Mężny był Łokietek. Miał już 70 lat, a stanął na czele wojska, które ruszyło przeciwko Krzyżakom. W 1331 roku odniósł nawet świetne zwycięstwo – pod Płowcami. Po tej przegranej Krzyżacy ustąpili z Polski, ale nie na długo. Już rok później podbili część Polski, Kujawy – dzielnicę, którą Władysław Łokietek miał po swoim ojcu.

*Wygrał bitwę,
przegrał wojnę!*

DLACZEGO ŁOKIETEK?

Jan Długosz, kronikarz, czyli ktoś, kto spisywał dzieje Polski i jej władców, twierdził, że nazwa wzięła się od niskiego wzrostu władcy. Łokieć był kiedyś jednostką miary, to było zaledwie około 60 centymetrów. Władysław był bardzo niski i drobny, więc zwano go „Łokietkiem”.

*W małym ciele
wielki duch!*

Jest też inne wytłumaczenie. Być może Władysława zaczęto tak nazywać, trochę naśmiewając się z niego, bo kiedy był jeszcze młodym księciem, miał wielkie ambicje, chciał zostać władcą, ale jego księstwo było bardzo małe. Potem to się zmieniło!

Jan Długosz,
polski historyk,
kronikarz, twórca
dzieła „Roczniki czyli
kroniki sławnego
Królestwa Polskiego”

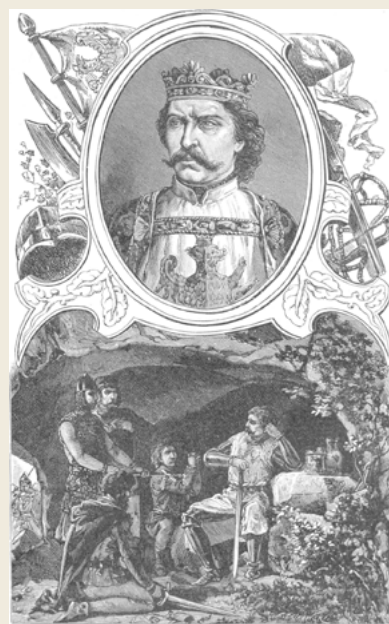

*Dawniej kronika to nie był tylko zwykły
opis wydarzeń. Kronikarz był prawie
jak gwiazda z telewizji. Jak coś napisać,
to to było święte!*

A TO CIEKAWIE!

Czy byliście kiedyś w Jaskini Łokietka, tej w Ojcowskim Parku Narodowym? Z jaskinią wiąże się legenda. Podobno właśnie tutaj aż przez 6 tygodni ukrywał się Władysław Łokietek po ucieczce z Krakowa przed wojskami czeskimi. Życie uratował mu pająk, który zasłonił otwór jaskini pajęczyną i w ten sposób wprowadził pościg w błąd. To było, zanim jeszcze Władysław został królem.

*Nie wolno nas
zabijać, jesteśmy
bardzo pożyteczne.
Łokietek potwierdzi!*

Łokietek ukrywający się
w tak zwanej Jaskini Łokietka,
rysunek Ksawerego Pillatiego

O Polsce

Wykonaj zadania, a potem sprawdź rozwiązania.

Zadanie 1.

Na mapie Polski zaznaczono różne polskie miasta. Które z nich jest stolicą naszego kraju?

Zadanie 2.

Które z podpisanych na mapie miast jest położone najbardziej na północ?

Zadanie 3.

Wiele polskich miast ma swoje legendy. Wskaż, która z wymienionych legend dotyczy Warszawy.

- A. Legenda o Smoku Wawelskim
- B. Legenda o hejnale mariackim
- C. Legenda o syrence
- D. Legenda o królu Popiele

Zadanie 4.

Spójrz na mapę. Zaznaczono na niej państwa, z którymi graniczy Polska. Wypisz je w kolejności alfabetycznej.

Pokoloruj prostokąty z wyrazami,
które tworzą rodzinę wyrazu „Polska”.

polszczyzna

Polka

Uzupełnij zdania.

Hymnem Polski jest _____.

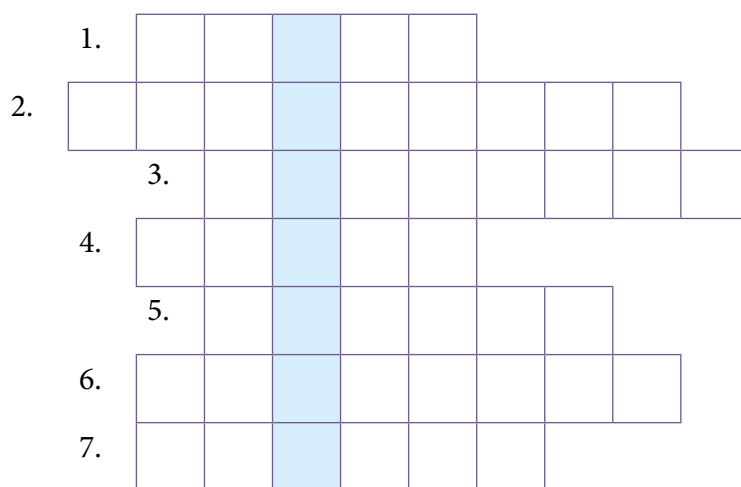
W 1596 roku król Zygmunt III Waza przeniósł stolicę Polski z Krakowa do Warszawy. Oblicz, od ilu lat Warszawa jest stolicą Polski.

Odpowiedź:

Zadanie 8.

Uzupełnij krzyżówkę i odczytaj rozwiązanie:

1. Najdłuższa rzeka w Polsce
2. Nasze morze to Morze
3. Jeden z kierunków świata
4. Mieszkanka Polski
5. Kraków, Warszawa, Gdańsk, Wrocław to polskie
6. Polska to nasza
7. Miasto Smoka Wawelskiego, które kiedyś było stolicą Polski

Hasło: _____

Zadanie 9.

Każdy musi pamiętać swój adres. Zaadresuj do siebie pocztówkę – pamiętaj, żeby wpisać wszystkie elementy adresu tak, aby pan listonosz nie miał kłopotu z jej doręczeniem.

A na drugiej kartce pocztowej zapisz adres kogoś z rodziny w Polsce.

ODPOWIEDZI:

Zadanie 1. Stolicą Polski jest Warszawa.

Zadanie 2. Miastem położonym najbardziej na północ jest Gdynia.

Zadanie 3. C. Legenda o syrence

Zadanie 4. Białoruś, Czechy, Litwa, Niemcy, Rosja, Słowacja, Ukraina

Zadanie 5. **Polonia** **poliszczyna** **polski** **polskość** **Polka**

Zadanie 6. Moją ojczyzną jest Polska. Jej godłem jest biały orzeł w koronie na czerwonym tle. Nasza flaga narodowa jest biało-czerwona. Hymnem Polski jest „Mazurek Dąbrowskiego”.

Zadanie 7. $2025 - 1596 = 429$ Odpowiedź: Warszawa jest stolicą Polski od 429 lat.

Zadanie 8. Hasło: Stolica (Wisła, Bałtyckie, południe, Polka, miasta, ojczyzna, Kraków)

Zadanie 9. Przykładowo zapisany adres osoby mieszkającej w Polsce to:
Sz.P. Malwina Iksińska
ul. Mazowiecka 15 m. 65
01-494 Warszawa
(Sz.P. oznacza Szanowana Pani/Szanowny Pan.)

1, 2, 3, Start!

Zaczynasz uczyć się
języka polskiego?

To rubryka właśnie
dla ciebie!

POCZĄTEK ROKU SZKOLNEGO

DZISIAJ JEST OSTATNI DZIEŃ WAKACJI, JUTRO
BĘDZIE PIERWSZY WRZEŚNIA – W POLSCE TO
POCZĄTEK ROKU SZKOLNEGO.

MONIKA I ADAM CIESZĄ SIĘ, ŻE SPOTKAJĄ
SIĘ Z KOLEŻANKAMI I KOLEGAMI Z **KLASY**.
W TYM ROKU MONIKA PÓJDZIE DO TRZECIEJ
KLASY, A ADAM DO DRUGIEJ.

- MAMO, O KTÓREJ GODZINIE BĘDZIE ROZPOCZĘCIE ROKU SZKOLNEGO? – PYTA MONIKA.
- O DZIESIĄTEJ BĘDZIE SPOTKANIE WSZYSTKICH **KLAS** NA BOISKU, A PÓŹNIEJ PÓJDZIECIE Z PANIĄ DO **KLASY**
- ODPOWIADA MAMA.
- CZY PANI DA NAM NOWY PLAN LEKCJI? – DOPYTUJE ADAM.
- TAK, JUTRO DOSTANIECIE NOWY PLAN LEKCJI.
- CHCIAŁABYM MIEĆ LEKCJE RANO. NIE LUBIĘ CHODZIĆ DO SZKOŁY PO POŁUDNIU – MÓWI MONIKA.
- JA TEŻ CHCIAŁBYM MIEĆ LEKCJE RANO – DODAJE ADAM.
- JUTRO WSZYSTKIEGO SIĘ DOWIECIE – ŚMIEJE SIĘ MAMA.

W POLSCE NIE WSZYSTKIE DZIECI CHODZĄ DO SZKOŁY OD GODZINY ÓSMEJ DO SZESNASTEJ. NIEKTÓRZY UCZNIOWIE ZACZYNAJĄ LEKCJE O JEDENASTEJ LUB DWUNASTEJ I KOŃCZĄ O GODZINIE SZESNASTEJ.

KLASA TO ROK NAUKI W SZKOLE.
ADAM CHODZI DO DRUGIEJ KLASY.

KLASA TO GRUPA UCZNIÓW.
ADAM JEDZIE NA WYCIECZKĘ ZE SWOJĄ KLASĄ.

KLASA TO SALA LEKCYJNA.
DZISIAJ MONIKA MA LEKCJE W KLASIE NUMER 8.

PRAWDA CZY FAŁSZ?

Otocz pętlą odpowiednią odpowiedź.

MONIKA CIESZY SIĘ, ŻE JUTRO SPOTKA SIĘ Z KOLEGAMI Z KLASY.

PRAWDA / FAŁSZ

ADAM IDZIE DO PIERWSZEJ KLASY.

PRAWDA / FAŁSZ

ROZPOCZĘCIE ROKU SZKOLNEGO BĘDZIE O GODZINIE DZIEWIĄTEJ.

PRAWDA / FAŁSZ

JUTRO PANI DA DZIECIOM NOWY PLAN LEKCJI.

PRAWDA / FAŁSZ

MONIKA I ADAM CHCĄ MIEĆ LEKCJE PO POŁUDNIU.

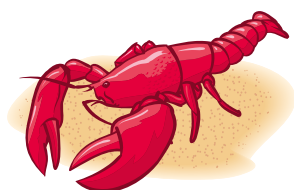
PRAWDA / FAŁSZ

W POLSCE WSZYSTKIE DZIECI SĄ W SZKOLE OD GODZINY 8 DO 16.

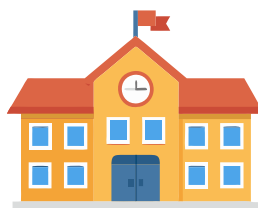
PRAWDA / FAŁSZ

REBUS

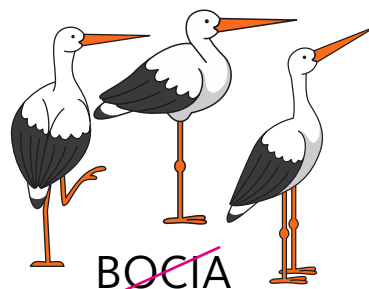
Rozwiąż
i odczytaj
hasło.

A = O

Ł = L ~~A~~

~~BOCIA~~

Hasło: _____

SZKOLNE POWIEDZONKA

O kim można powiedzieć, że jest chodzącą encyklopedią? I co to jest pięta achillesowa?

CHODZĄCA ENCYKLOPEDIA

– Moja siostra to chodząca encyklopedia – stwierdził Jasiek.
 – No wiesz. Wcale nie wygląda jak jakaś książka...
 – Pewnie, że nie! – odparł Jaś.
 – Ona ma ogromną wiedzę. Pomaga mi w lekcjach i zawsze wszystko wie – i z polskiego, i z matematyki, i z przyrody. A mama powiedziała, że o takich osobach można powiedzieć, że to chodząca encyklopedia.

**Chodząca encyklopedia
= człowiek z wielką wiedzą,
wybitny znawca czegoś.**

PIĘTA ACHILLESOWA

– Ortografia jest moją piętą achillesową – stwierdziła Madzia, pokazując mamie wypracowanie, które sprawdziła nauczycielka.

– Piętą achillesową? – wtrącił się zdziwiony Krzyś. – Gdzie ty tu widzisz jakąś piętą? Ja tylko dwóję widzę!

– Achilles to był taki grecki bohater – zaczęła tłumaczyć mama. – Według starożytnych opowieści jako dziecko został zanurzony przez matkę, boginkę morską, w wodach rzeki Styks. Dzięki temu jego ciało miało być odporne na wszelkie ciosy. Jedynie pięta,

za którą trzymała go matka w czasie kąpieli, była słabym punktem. Achilles zginął ugodzony strzałą właśnie w nią. I dlatego dzisiaj też mówimy, że coś jest naszą piętą achillesową, czyli słabym punktem.

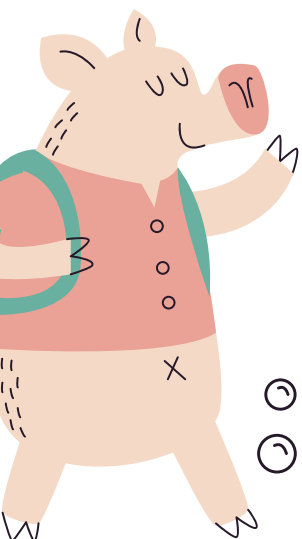
– Moją piętą achillesową jest chyba... tabliczka mnożenia – roześmiał się Krzyś i zaczął powtarzać tabelkę.

Pięta achillesowa = słaba strona, coś, w czym nie jesteś dobry.

ZNASZ JAKIŚ FAJNY ŻART?

POŚMIEMY SIĘ

Poproś o pomoc starsze rodzeństwo,
rodziców... i przyślijcie żart e-mailem
na adres redakcji: redakcja@kumpel.com.pl
(w temacie: ŻART).
Najśmieszniejsze żarty będziemy publikować
w kolejnych numerach „Kumpla dla Polonii”.

- Halo.
- Dzień dobry, panie dyrektorze. Mój syn nie może dzisiaj przyjść do szkoły.
- A kto mówi?
- Tu mówi mój ojciec.

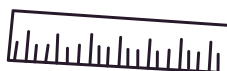
- Mówi nauczyciel do kurczaka:
- Miałbyś lepsze oceny, gdybyś nie pisał jak kura pazurem.

- Dzieci, nie widzieliście mojego sitka?
- Było dziurawe i wyrzuciliśmy.

- Masz dziewięć cukierków. Trzy dałeś Ani i trzy Zosi. Ile cukierków zostanie dla ciebie?
- pyta nauczycielka.
- Za mało.

- Pani pyta się uczennicy:
- Kasiu, co to jest litr?
 - To samo co kilogram, tylko na mokro.

WRACAMY DO SZKOŁY

Gdzie oni się tak spieszą?

No nie wiesz?!

DO SZKOŁY!

Pozdrawiam wszystkich, co tak jak ja lubią się uczyć!

TO JA ZROBIĘ FOTKI NASZEJ NOWEJ KLASIE.

Dzieci uwielbiają WF, a ja bieganie za piłką.

Mamusi, ja też chcę do szkoły! Tam jest tak fajnie.

Tatry

W POLSCE WYSTĘPUJĄ:

NIZINY

Pola, łąki, a po nich wiją się rzeki. To raczej równe, płaskie tereny. Leżą w środkowej części Polski.

WYŻYNY

To taki pofałdowany teren. Są tu wzniesienia, ale mniejsze od gór. Cechą charakterystyczną na przykład Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej są skałki o ciekawym kształcie, wąwozy oraz jaskinie.

GÓRY

Są w południowej części naszego kraju, czyli na dole mapy Polski. To Sudety i Karpaty.

Tatry (pasmo górskie w Karpatach) to góry wysokie.

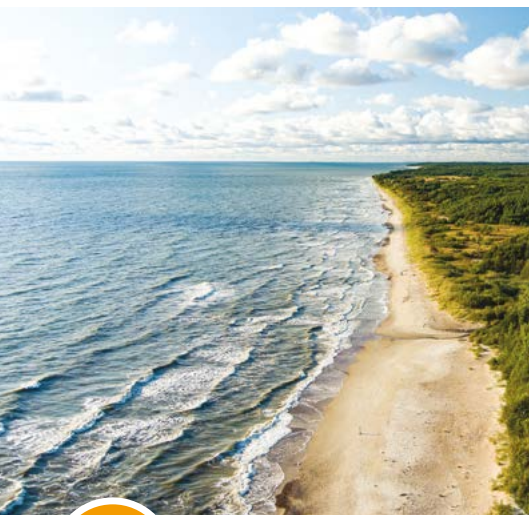

Mamy też:

● Morze Bałtyckie

● jeziora

● rzeki

OD MORZA PO GÓRY

- – niziny
- – wyżyny
- – góry

Nizina Mazowiecka

Jura Krakowsko-Częstochowska

TAKIE BYŁY MOJE WAKACJE

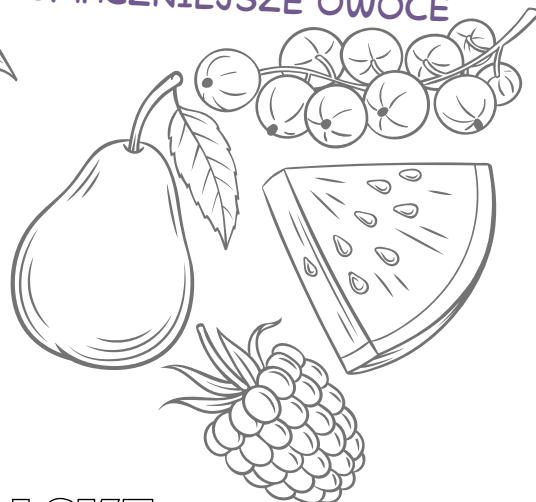
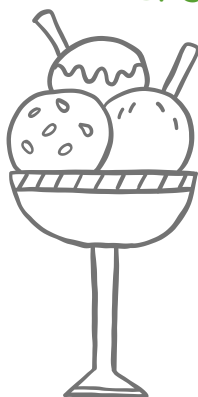
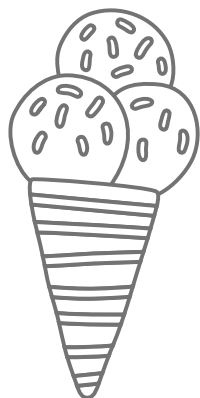
MOJE MAŁOWANKI

POKOLORUJ.

NAJLEPSZE LODY

NAJSMACZNIEJSZE OWOCE

UDAŁO MI SIĘ

Pokoloruj
odpowiednie
napisy.

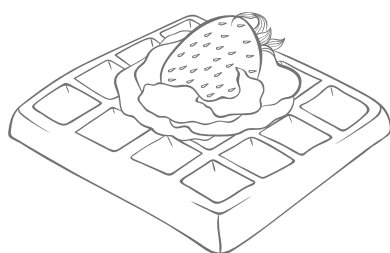
ODWIEDZIĆ POLSKĘ
SPOTKAĆ Z BLISKIMI W POLSCE

OBEJRZEĆ GWIAZDY
ZJEŚĆ GOFRA

POPUSZCZAĆ BAŃKI

POSKAKAĆ PO KAŁUŻACH
ZOBACZYĆ TĘCZĘ

ZROBIĆ FIKOŁKA NA TRAMPOLINIE
LUB NA TRZEPAKU

NAJFAJNIEJSZA
PAMIĄTKA

MOJE WAKACJE OCENIAM NA

Pokoloruj
odpowiedni kciuk.

15 WRZEŚNIA

MIĘDZYHARODOWY DZIEŃ

KROPKI,

czyli dzień odkrywania talentów

PODAJ PRZYKŁAD: DANIA W KROPKI

PRZEDMIOTU W KROPKI

ZWIERZAKA W KROPKI

ROŚLINY W KROPKI

MIEJSCA W KROPKI

UBRANIA W KROPKI

TU STWÓRZ
KROPKOWE
DZIEŁO
SZTUKI!

DORYSUJ TEJ KROPCE RÓŻNE ELEMENTY
TAK, BY POWSTAŁ KROPKOWY STWOREK,
KTÓRY BĘDZIE ROZŚMIESZAŁ DZIECI.

A JAKI TY MASZ TALENT?
W CZYM JESTEŚ DOBRY?

Polska jest ciekawa!

ILE LAT MA NAJSTARSZE DRZEWO W POLSCE?

To naprawdę staruszek. Jego wiek szacuje się na około 1300–1500 lat. Cis Henrykowski rośnie w Henrykowie Lubzańskim w województwie dolnośląskim. Niestety kilkakrotnie bardzo ucierpiał: został zaatakowany szablami (1813 rok), w pobliżu wybuchł pocisk artyleryjski (1945 rok) oraz ucierpiał z powodu wichury (1989 rok), kiedy to zniszczona została jego odnoga. Teraz jest pod stałą opieką naukowców. Zabezpieczono jego korzenie przed gryzoniami, zbudowano specjalne rusztowanie, zainstalowano zraszacze – dzięki tym działaniom poczuł się lepiej i zaczął wypuszczać nowe pędy.

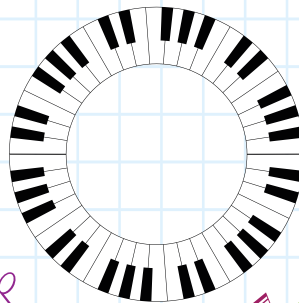
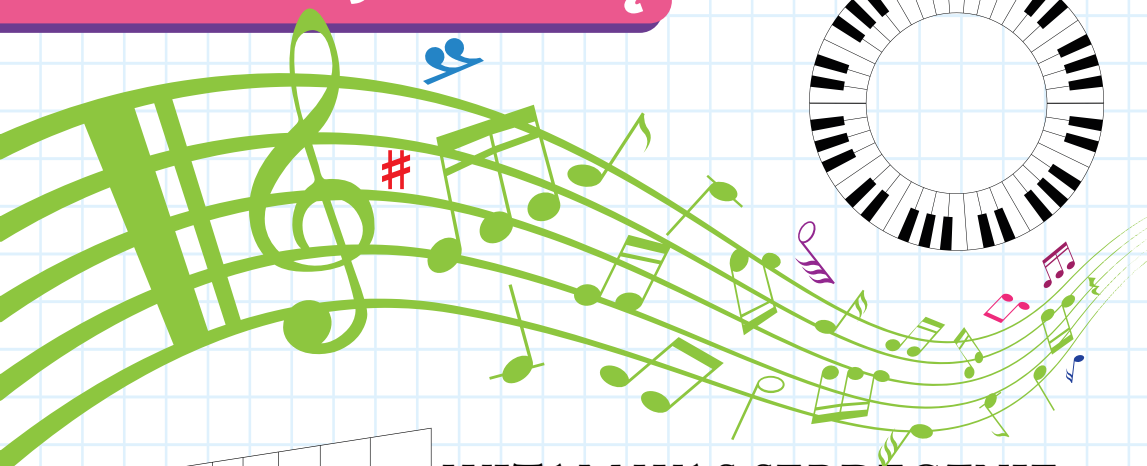
ROŚLINA, CO ZJADA ZWIERZĘTA

Oto pływacz. Tę roślinę można spotkać w stawach, rowach w Polsce i w innych krajach Europy i Azji.

Pływacz ma pęcherzyki powietrzne, które umożliwiają mu unoszenie się na powierzchni wody. Są to też aparaty chwytające drobne zwierzęta wodne.

Taka kulista torebka otwiera się i wsysa pływające obok małe stworzenia. Uwaga, zmykajcie!

WITAM WAS SERDECZNIE!

Mam na imię Jan. Jestem uczniem 2 klasy. Mam 8 lat. W tym roku zacznę uczyć się języka polskiego w szkole polskiej. Umiem już pisać i mówić po polsku, bo uczą mnie tego rodzice.

Chodzę do szkoły muzycznej, gram na fortepianie. Dostałem już nawet kilka nagród.

Wraz z rodzicami i bratem Andrzejem mieszkamy w Grodnie.

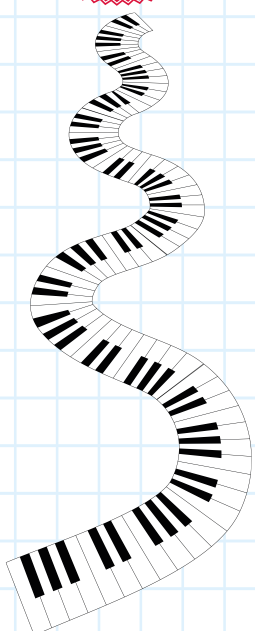
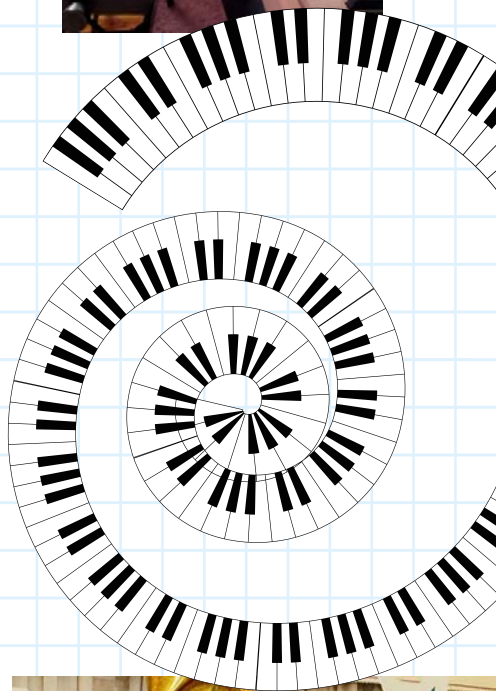
Znam się na geografii – rozróżniam flagi i godła wszystkich państw świata.

Lubię bawić się moimi zabawkami – robię dla nich święta, śpiewam im piosenki, prowadzę z nimi zajęcia.

Jan Szalkiewicz

Jan Szalkiewicz

Własnoręczny podpis Jana

Mam w sercu Polskę

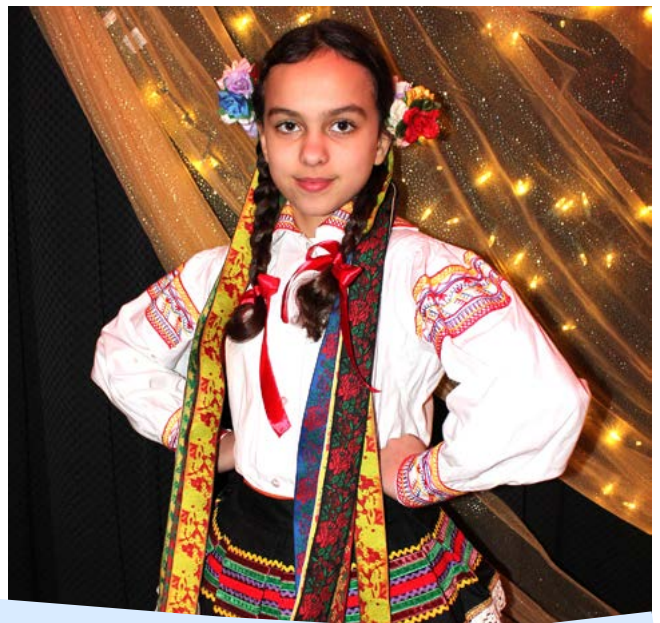
„Kocham Polskę i zajmuje ona szczególnie ważne miejsce w moim sercu”

– napisała Zofia Meler, która zajęła II miejsce w konkursie „Kumpla dla Polonii”.

Nazywam się Zofia Meler, mam 11 lat i mieszkam w Garfield w stanie New Jersey. Jestem uczennicą polskiej szkoły Akademia Młodej Polonii w Clifton, NJ. Pomimo tego, że urodziłam się w Ameryce, mam polską krew, polskie korzenie i polskie serce, ponieważ moi rodzice oraz cała dalsza rodzina są Polakami.

Gdy myślę o Polsce, jestem szczęśliwa i dumna, bo Polska to taki piękny kraj, a także trochę się smucę, że mnie tam teraz nie ma.

Do Polski latam przeważnie na wakacje, do dziadków. Babcia i dziadek mieszkają w małej miejscowości w województwie podkarpackim, w uroczym małym domku. Druga babcia mieszka nad morzem, więc przy okazji odwiedzin u niej zawsze mam okazję podziwiać piękny Bałtyk i nadmorskie plaże.

Polska według mnie jest piękna i ciekawa. Znajduje się tam wiele niezwykłych miejsc i atrakcji, których nie zobaczymy tu, w Ameryce. Będąc w Polsce, zawsze staram się z rodziną dużo zwiedzać i jadąc na przykład pociągiem, podziwiam piękne polskie krajobrazy pól, lasów, jezior czy słynnych rzek takich jak Wisła, Odra, Bug czy San. Odwiedziłam już wiele polskich miast, spotkałam się z Syrenką Warszawską na warszawskim Powiślu, widziałam Smoka Wawelskiego w Krakowie, Neptuna w Gdańsku czy też kościół Jezuitów w Łodzi. Udało mi się także pospacerować po uroczych starówkach tych miast. Odwiedziłam też słynny Pacanów, gdzie znajduje się Europejskie Centrum Bajki. Wszystkie te miejsca przywołują miłe wspomnienia i sprawiają, że moje serce tęskni za Polską coraz mocniej.

Moja druga ojczyzna, Polska, ma wiele pięknych legend i baśni, wywodzi się z niej wielu słynnych naukowców, pisarzy, artystów i kompozytorów. Znajdziemy tam piękne i ciekawe muzea i miejsca związane z polską historią. Polska ma również swoje tajemnice oraz tradycje, o których bardzo lubię czytać.

Czuję się Polką, ponieważ z Polski pochodzą moi rodzice i dziadkowie, tam zostałam ochrzczona, tam też mam wielu przyjaciół, których odwiedzam, kiedy tylko mam możliwość. Kocham Polskę i zajmuje ona szczególnie ważne miejsce w moim sercu. Chociaż mieszkam od niej daleko, to zawsze myślę o tym kraju ciepło i odliczam dni, kiedy znowu tam będę.

KUMPEL
DLA POLONII

COGITO
DLA POLONII

Konkurs dziennikarski dla polonijnych dzieci i młodzieży

Konkurs dziennikarski dla polonijnych dzieci i młodzieży

„KUMPEL DLA POLONII” i „COGITO DLA POLONII” serdecznie zapraszają wszystkie polonijne dzieci i młodzież do udziału w konkursie, w którym można zadebiutować w roli dziennikarza polonijnego czasopisma.

Co trzeba zrobić?

Grupa wiekowa 6–11 lat: Przeprowadź wywiad z bliską Ci osobą (bratem, siostrą, mamą, tatą, dziadkami, koleżanką, kolegą, nauczycielem...) i porozmawiaj z nią o Polsce, o tym, co z Polską ją łączy i za co Twój rozmówca Polskę kocha. Wywiad należy spisać (maksymalnie 400 wyrazów). Dołącz do niego również krótkie przedstawienie swojej osoby.

Grupa wiekowa 12–18 lat: Przeprowadź wywiad z bliską Ci lub ważną dla Ciebie osobą (bratem, siostrą, mamą, tatą, dziadkami, koleżanką, kolegą, nauczycielem, działaczem polonijnym, świadkiem historii, autorytetem) i porozmawiaj z nią o jej pasjach, pomyśle na siebie, o Polonii i o Polsce, o tym, co z Polską ją łączy i za co Twój rozmówca Polskę kocha. Wywiad należy spisać (maksymalnie 700 wyrazów). Dołącz do niego również krótkie przedstawienie swojej osoby.

Zgłoszenia należy przysyłać na adres:
redakcja@kumpel.com.pl lub **cogito@cogito.com.pl**
(w tytule: KONKURS DZIENNIKARSKI)
do 31 października 2025 roku.

Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody, między innymi pakiety książek i publikacje na łamach „Kumpla dla Polonii” i „Cogito dla Polonii”.

Warunkiem udziału w konkursie jest przesłanie pisemnej zgody na udział w konkursie (w przypadku uczestnika konkursu, który nie ukończył 18. roku życia).

Szczegóły dotyczące zgłoszeń i zgody na udział w konkursie w regulaminie konkursu:
www.bractwogutenberga.pl.

Konkurs polonijny dla dzieci i młodzieży „HISTOR-JA!” 2025

Szkoła Polska w Kolumbii oraz Ambasada RP w Bogocie serdecznie zapraszają wszystkie dzieci do udziału w wyjątkowym konkursie, który pozwoli pokazać, za co kochacie Polskę. A trzeba się spieszyć, bo konkurs trwa tylko do 14 września 2025 roku!

Co trzeba zrobić? Przygotuj plakat, prezentację, kolaż bądź krótkie nagranie (maksymalnie 5 minut) o wybranej przez siebie polskiej postaci historycznej. Użyj słów i obrazków! Technika jest dowolna, chodzi o to, by było ciekawie i historycznie.

Konkurs jest otwarty dla dzieci w różnym wieku związanych ze Szkołą Polską w Kolumbii lub polską społecznością w Kolumbii.

Konkurs podzielony jest na dwie grupy wiekowe: 5–11 lat oraz 12–17 lat.

Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody i wyróżnienia w kilku kategoriach, między innymi za kreatywność, emocjonalne podejście oraz najlepszą prezentację.

Więcej informacji:

<https://www.gov.pl/web/kolumbia/konkurs-polonijny-dla-dzieci-i-mlodziezy-histor-ja-2025>

„Kocia Szajka i zagadka zniknięcia śledzi”

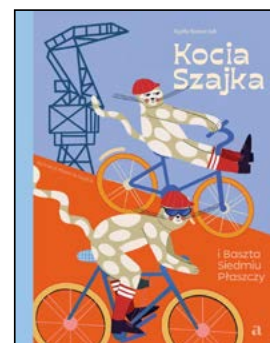
Tekst: Agata Romaniuk

Ilustracje: Malwina Hajduk

Wydawnictwo Agora dla dzieci

„Kocia Szajka” to seria książek detektywistycznych dla dzieci, które są wydawane od 2021 roku i cieszą się ogromną popularnością. Na ich podstawie ma nawet powstać film animowany.

„Kocia Szajka i zagadka zniknięcia śledzi” to pierwszy i jeden z najpopularniejszych tomów przebojowej serii z barwnymi kocimi bohaterami. W cieszyńskim ratuszu szykuje się uroczysty bankiet, którego atrakcją mają być słynne kanapeczki ze śledziem. Tymczasem w sklepie rybnym na ulicy Głębokiej dochodzi do włamania. Wszystkie śledzie znikają... Do akcji niezwłocznie wkraczają komisarz Ludwik Psotai policjantka Walerka Koczy. Sprawa nie jest prosta. Pomóc może tylko Kocia Szajka, którą dowodzi sam Komandos, były oficer kocich oddziałów specjalnych. Czy uda im się znaleźć złodzieja i uratować przyjęcie w ratuszu?

**PRZYBIJ PIĄTKĘ
KOCIEJ SZAJCE
I DAJ SIĘ PORWAĆ
DETEKTYWISTYCZNEJ
PRZYGODZIE!**

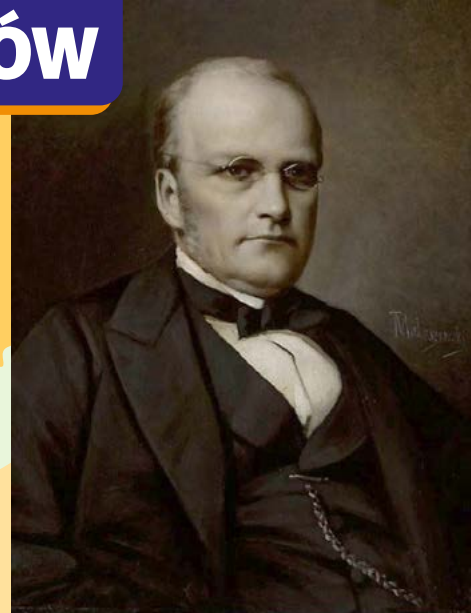
Głównymi bohaterami serii są koty-detektywi. Rozwiązują zagadki kryminalne i bawią nas do łez. Takie opowieści z pazurem i z humorem!

Najnowsza część o tytule „Kocia Szajka i Baszta Siedmiu Płasczy” przenosi akcję do Szczecina. W tej części Polski Kocia Szajka bada tajemnicę znikających żarówek z dźwigozaurów. Koty wskakują na rowery i ruszają nadmorską trasą na spotkanie z kolejną przygodą!

STANISŁAW MONIUSZKO

Żył w latach: 1819–1872

**ZNANY POLSKI
KOMPOZYTOR.**

Stanisław Moniuszko był kompozytorem, organistą, dyrygentem oraz nauczycielem gry na fortepianie, związanym przede wszystkim z Warszawą.

Jest uważany za twórcę polskiej opery narodowej, ponieważ w komponowanych przez siebie dziełach uwydatniał między innymi narodowe obyczaje i podkreślał patriotyzm. Najbardziej znane opery skomponowane przez Stanisława Moniuszkę to „Halka” i „Straszny dwór”.

Moniuszkę uważa się również za drugiego – po Fryderyku Chopinie – najwybitniejszego kompozytora muzyki narodowej, głównie pieśni. Zostały one zebrane między innymi w 12 zeszytach „Śpiewników domowych”.

Okładka piątego
„Śpiewnika domowego”
Stanisława Moniuszki

U prząsniczki siedzą jak anioł dziewczeczki,
Przędą sobie, przędą jedwabne niteczki.
Kręć się, kręć, wrzecziono,
Wić się tobie, wić!
Ta pamięta lepiej,
Czyja dłuższa nieć!

PIEŚŃ SKOMPONOWANA
PRZEZ STANISŁAWA MONIUSZKĘ
DO SŁÓW JANA CZECZOTĄ.

Stanisław Moniuszko wplatał w swoje kompozycje elementy folkloru polskiego (melodie i tańce ludowe) oraz wykorzystywał utwory polskich poetów (na przykład Jana Kochanowskiego czy Adama Mickiewicza).